

EducationLab
What works in education

Praktijkaart

Pittige jaren training

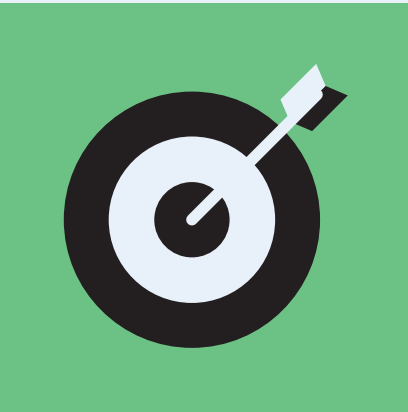
*Sociaal emotionele
ontwikkeling en gedrag*

Sanne van Wetten / Tijana Breuer
Universiteit Maastricht

Eva Naaijens / Martin Bootsma
Enigma onderwijs

Sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag: Pittige jaren training

Wat is het doel van de interventie?

Leren in de klas en thuis kan bemoeilijkt worden door gedragsproblematiek bij kinderen, zoals dwars, opstandig of agressief gedrag. Dit gedrag kan met behulp van ouders aangepakt worden. De cursus 'Het Pittige Jaren programma' (www.pittigejaren.nl) kan helpen ouders te ondersteunen in het omgaan met problematisch gedrag van hun kind.

Dit programma is de Nederlandse versie van het Amerikaanse 'Incredible Years' programma, en is erg effectief gebleken. In de cursus leren ouders tijdens groepsbijeenkomsten hoe zij met gedragsproblematiek van hun kind kunnen omgaan, door anders te reageren op hun kind.

Meer specifiek is het doel van de interventie:

- Ouders trainen in de aanpak van gedragsproblematiek bij hun kind (bijvoorbeeld dwars, opstandig of agressief gedrag)
- zodat zij het gedrag van hun kind leren begrijpen en daar zo op te reageren dat het gedrag van het kind verandert
- zodat er minder problemen in de opvoeding zijn en het kind beter aan leren toekomt op school.

Voor welke groep kinderen?

- Ouders van kinderen tussen de 3 en 8 jaar oud, met bijvoorbeeld druk, dwars of opstandig gedrag.
- Ook geschikt voor ouders met lage inkomens of migratieachtergrond.

Wat moet er gedaan worden?

Inventariseren

welke ouders gebaat zouden kunnen zijn bij extra ondersteuning voor de omgang met moeilijk gedrag van hun kind.

Organiseren

van groepsbijeenkomsten met ouders.

- Schema opstellen van de tijd en plaats van de bijeenkomsten.
- Informeren ouders over de training en uitnodigen om deel te nemen.

Uitvoeren

van de bijeenkomsten:

- **Onderwerpen van de bijeenkomsten:** onderwerpen die tijdens de groepssessies aan bod komen zijn bijvoorbeeld 'spelen met je kind', 'prijzen en belonen', 'grenzen stellen' en 'omgaan met ongewenst gedrag'.
- **Informatie geven:** Tijdens de bijeenkomsten wordt informatie gegeven over gedragsproblemen en hoe hiermee kan worden omgegaan.
- **Ervaringen delen:** Ook worden probleemsituaties rondom het kind besproken. Er worden ook bestaande videofragmenten van gezinssituaties bekeken, waarbij het gedrag van het kind en de reactie van de ouders centraal staat. Daarnaast wisselen ouders tip en ervaringen met elkaar uit.

Oefenen

Ouders oefenen hoe ze kunnen omgaan met moeilijk gedrag. Oefeningen worden zowel tijdens de bijeenkomsten als thuis uitgevoerd. Ouders kiezen zelf een probleem uit waarmee ze thuis aan de slag gaan.

Wat heb je hiervoor nodig?

- Training om de cursus te kunnen geven: Dit programma kan door professionals na het volgen van een speciale cursus uitgevoerd worden. Meer informatie hierover kan gevonden worden op www.pittigejaren.nl. Hiervoor zullen ook financiële middelen beschikbaar moeten zijn.
- Trainingsmaterialen zoals video's en boek over gedragsproblematiek en hoe ouders hiermee om kunnen gaan.
- Geschikte ruimte voor de groepsbijeenkomsten.

Wie voert het uit?

Getrainde professional, leerkracht of IB'er.

Hoe lang duurt de interventie?

14 of 18 wekelijkse groepsbijeenkomsten van 2 uur.

Waar moet je op letten?

- In alle communicatie is het belangrijk om de grondhouding gericht op partnerschap te hanteren. Zie kaart **Contact met ouders**.
- Ga na of er al een hulpverleningstraject gestart is voor de leerling met gedragsproblemen. Het is erg belangrijk goed af te stemmen en samen te werken binnen lopende hulpverleningstrajecten.
- Plan de bijeenkomsten op een moment die goed uitkomt voor ouders.

Welke uitkomsten kunnen we verwachten?

Op basis van onderzoek naar het Pittige Jaren programma (Menting et al., 2013) kunnen we onderstaande uitkomsten verwachten. Deze uitkomsten zijn voor kinderen en ouders die hebben meegedaan aan het programma in vergelijking met kinderen en ouders die niet hebben meegedaan aan het programma.

Uitkomsten voor leerlingen:

- Beter gedrag door minder disruptief gedrag : 0,27 SD
- Beter gedrag door meer pro sociaal gedrag: 0,23 SD

Wat zijn de kosten?

De kosten van deze cursus zijn gemiddeld tot hoog te noemen. Op basis van Charles en collega's (2013) zijn de kosten van het opstarten van het programma ongeveer 4000,- euro, en de kosten per kind per cursus wanneer er 8 ouders meedoen 900,- euro en 750,- euro wanneer er 10 ouders meedoen.

Bronnen

Gebaseerd op:

Menting, A. T. A., de Castro, B. O. and Matthys, W. (2013). Effectiveness of the Incredible Years parent training to modify disruptive and prosocial child behavior: a meta-analytic review, *Clinical Psychology Review*, 33,⁹⁰¹-913.

Charles, J. M., Edwards, R. T., Bywater, T., Hutchings, J. (2013). Micro-costing in Public Health Economics: Steps towards a standardized framework, using the Incredible Years Toddler Parenting Program as a worked example. *Prevention Science* 14, 377-389.

www.pittigejaren.nl

*Kijk voor meer informatie
op onze website:*

www.education-lab.nl

